

ĐAM MÊ

(Tập Ghi Đoàn Khoa VN).

Biết H. trong một dịp quá đổi tình cờ.

Anh làm quản lý trong một khách sạn sang trọng vào bậc nhất của thành phố, ngoài nghiệp vụ chuyên môn khá cao, anh còn có một khả năng kỳ lạ đó là bắt chước được giọng của hầu hết những ngôi sao cải lương cả nam lẫn nữ.

Ban đầu vì tò mò, chúng tôi thử anh, kêu anh hát với giọng của các "vơ-dét" như Thanh Nga, Ngọc Giàu, Bạch Tuyết, Thành Được, Thanh Sang... sau đó chúng tôi ngỡ ngàng khi nghe anh tái hiện cả giọng của những nghệ sĩ chuyên đóng vai phụ như Ba Xây, Hoàng Giang, Tư Rọm... Nghĩa là ngoài những "đào kết chánh", anh còn quan tâm và bắt chước cả cách nói và hát của những nhân vật phụ nhưng đầy cá tính trên sân khấu cải lương.

H. thực sự làm tôi choáng ngợp và tôi quyết tâm tổ chức một buổi gặp gỡ giữa anh và những học viên lớp lồng tiếng phim mà tôi đang phụ trách.

Những tưởng cuộc gặp gỡ này nhằm tạo cho các em học viên có thêm kinh nghiệm và biết các "mánh lới" trong cách giả giọng, nào ngờ, nó còn cho chính tôi nhiều điều kỳ thú mà trước đây tôi không để ý.

Đầu tiên, tôi đề nghị anh hát một đoạn từ vở "Tiếng hạc trong trăng" mà hai siêu sao Thanh Nga & Thành Được đã từng lấy nước mắt của biết bao khán giả ở mọi lứa tuổi. Anh thể hiện tuyệt vời và dễ dàng như lấy một món đồ trong túi áo. Hình ảnh Thanh Nga mong manh, thanh khiết và Thành Được dạn dày, chai sạn hiện ngay ra trước mắt mọi người qua giọng hát của anh.

Có một học viên muốn nghe "Tiếng trống Mê Linh"... lần này Thanh Nga không còn yếu đuối mà trở nên mạnh mẽ, kiêu hãnh và sắc sảo trong vai Trưng Trắc.

Không khí nóng dần lên... thế là mọi người yêu cầu anh tới tập.

H. đáp ứng hầu hết những lời đề nghị của mọi người, nhưng để buổi gặp gỡ không sa đà quá vào những trò "tạp kỹ", tôi bắt đầu đặt câu hỏi nhằm tìm hiểu và đào sâu thêm về những xảo thuật của anh.

"Từ đâu H. có khả năng này?" - Tôi hỏi

"Em không biết, có lẽ bắt đầu từ vở Tiếng Trống Mê Linh"

"Em xem vở này hồi nào?"

"Mãi về sau này kia... Hồi đó em còn nhỏ lắm, làm sao mà coi được... Số là như vậy, tình cờ tại nhà người bạn, em nghe tuồng này qua cuộn băng cassette, tự nhiên em thấy xúc động kinh khủng, sao mà bà Thanh Nga hát hay ơi là hay. Từ đó trở đi, em bắt đầu mê cải lương và sưu tầm tất cả các băng và đĩa nhạc thể loại này"

"Cả đĩa nhựa?"

"Dạ... đến bây giờ em có gần ngàn cái !..."

Với các em học viên, H. tiếp:

"Các bạn biết không, có những chiếc đĩa tui phải xuống tận dưới quê mới mua được, lúc mới đem về, nó dính đầy bùn đất... " H. khoe với giọng hãnh diện

Qua việc nghe một cách kỹ càng và cố gắng bắt chước sao cho giống cách phát âm của từng nghệ sĩ mà mình yêu thích, H. còn khám phá ra sự cách tân trong lối hát của các thế hệ khác nhau từ những bậc tiền bối như cô Tư Sạn, cô Năm Phi, ông Năm Châu... cho đến thế hệ của Thanh Nga, Ngọc Giàu, Bạch Tuyết.

...

Lòng tôi bỗng rộn lên một cảm xúc khó tả, H. đã cho tôi hình ảnh rõ ràng về lòng đam mê.

Tôi bỗng nhớ về thời còn trung học của mình.

Đám thiếu niên chúng tôi hay chuyền tay nhau những bài thơ hay, rồi nắn nót, thi nhau xem ai là đứa có tập thơ chép đẹp nhất, sưu tầm thơ nhiều nhất và có nhiều bài hay nhất...

Từng câu, từng chữ hay ho cùng những tập thơ chép tay ngày xưa vẫn luôn đồng hành với tôi đến tận bây giờ và nếu tinh ý, khán giả sẽ cảm thấy thấp thoáng đâu đó nhiều ý thơ trong những tác phẩm sân khấu mà tôi dàn dựng.

Tôi còn có một anh bạn "ghiền" chép nhạc. Anh sưu tầm cả mấy ngàn bài hát, rồi chép chúng lại cả nốt lẫn lời với sự sắp xếp cẩn thận về thời gian cũng như thứ tự tác giả.

Bây giờ, dù nhờ vi tính, ta có thể lưu trữ hàng trăm ngàn bài hát trong máy tính, có thể in chúng ra một cách sắc sảo, rõ ràng, nhưng những bản in này sao bì cho được những dòng nhạc chép tay điệu nghệ, say đắm đầy tình cảm của anh chàng vô danh nọ.

Trở lại với H. nếu không có tình yêu tốt cùng và niềm say mê vô hạn dành cho cái lương thì chắc chắn rằng anh sẽ không bắt chước được giọng của những ngôi sao bất tử...

Thì ra cái mảnh lớn nhất của những con người đặc biệt trên không gì khác hơn là lòng đam mê. Sự mê say này đã cho họ sức mạnh và góp phần tạo ra khả năng kỳ ảo...

Mà ai ngờ rằng từ sự mê đắm vô vụ lợi khởi đầu lại trở nên những tài sản vô giá về sau...

"Một ngày nào đó, tìm được địa điểm, em sẽ trưng bộ sưu tập ngàn đĩa nhựa ca cổ của em ra..."

- H. hào hứng thông báo.

Ước gì các học viên của tôi có ít nhiều lòng say mê như H., ước gì các em khát khao về một điều gì đẹp đẽ trên đời, ước gì... nếu không, chẳng có một giáo trình, một phương pháp nào đủ sức biến người bình thường trở thành những nghệ sĩ tài hoa được...

□